

MỘT SỐ ĐIỂM MỚI CỦA NGHỊ ĐỊNH HƯỚNG DẪN LUẬT AN NINH MẠNG

HƯNG THỊNH

Ngày 15/08/2022, Chính phủ đã ban hành Nghị định 53/2022/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật An ninh mạng 2018 (**Nghị định 53**). Nghị định 53 bao gồm 02 nhóm quy định (i) Nhóm quy định áp dụng cho các cơ quan nhà nước như trình tự, thủ tục áp dụng một số biện pháp bảo vệ an ninh mạng; công tác phối hợp giữa các bộ, ngành chức năng có liên quan trong thẩm định, đánh giá, kiểm tra, giám sát, ứng phó, khắc phục sự cố an ninh mạng đối với hệ thống thông tin quan trọng về an ninh quốc gia; và (ii) Nhóm quy định áp dụng cho doanh nghiệp trong và ngoài nước: nghĩa vụ lưu trữ dữ liệu của doanh nghiệp trong nước; nghĩa vụ đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện và lưu trữ dữ liệu tại Việt Nam của doanh nghiệp nước ngoài. Trong bài viết này, NHQuang sẽ tập trung giới thiệu về nhóm quy định (ii), nhóm quy định áp dụng cho doanh nghiệp.

Thứ nhất, quy định những dữ liệu phải được lưu trữ tại Việt Nam, bao gồm:

(i) Dữ liệu về thông tin cá nhân của người sử dụng dịch vụ tại Việt Nam (là dữ liệu về thông tin dưới dạng ký hiệu, chữ viết, chữ số, hình ảnh, âm thanh hoặc dạng tương tự để xác định danh tính một cá nhân);

(ii) Dữ liệu do người sử dụng dịch vụ tại Việt Nam tạo ra (là dữ liệu về thông tin dưới dạng ký hiệu, chữ viết, chữ số, hình ảnh, âm thanh hoặc dạng tương tự phản ánh quá trình tham gia, hoạt động, sử dụng không gian mạng của người sử dụng dịch vụ và các thông tin về thiết bị, dịch vụ mạng sử dụng để kết nối với không gian mạng trên lãnh thổ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam) bao gồm: Tên tài khoản sử dụng dịch vụ, thời gian sử dụng dịch vụ, thông tin thẻ tín dụng, địa chỉ thư điện tử, địa chỉ mạng (IP) đăng nhập, đăng xuất gần nhất, số điện thoại đăng ký được gắn với tài khoản hoặc dữ liệu;

(iii) Dữ liệu về mối quan hệ của người sử dụng dịch vụ tại Việt Nam (là dữ liệu về thông tin dưới dạng ký hiệu, chữ viết, chữ số, hình ảnh, âm thanh hoặc dạng tương tự phản ánh, xác định mối quan hệ của người sử dụng dịch vụ với người khác trên không gian mạng): bạn bè, nhóm mà người sử dụng kết nối hoặc tương tác.

Thứ hai, quy định về chủ thể có nghĩa vụ lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam, cụ thể:

(i) Doanh nghiệp trong nước cung cấp dịch vụ trên mạng viễn thông, mạng Internet, các dịch vụ gia tăng trên không gian mạng tại Việt Nam có hoạt động thu thập, khai thác, phân tích, xử lý dữ liệu về thông tin cá nhân, dữ liệu về mối quan hệ của người sử dụng dịch vụ, dữ liệu do người sử dụng dịch vụ tại Việt Nam tạo ra phải lưu trữ dữ liệu tại Việt Nam.

(ii) Doanh nghiệp nước ngoài có hoạt động kinh doanh tại Việt Nam thuộc một trong những lĩnh vực quy định tại điểm a, khoản 3, Điều 26 của Nghị định 53, ví dụ: Dịch vụ viễn thông; lưu trữ, chia sẻ dữ liệu trên không gian mạng; cung cấp tên miền quốc gia hoặc quốc tế cho người sử dụng dịch vụ tại Việt Nam; thương mại điện tử; thanh toán trực tuyến; trung gian thanh toán; dịch vụ kết nối vận chuyển qua không gian mạng; mạng xã hội và truyền thông xã hội,... phải lưu trữ dữ liệu theo quy định tại khoản 1 Điều 26 của Nghị định 53 và đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam trong trường hợp dịch vụ do doanh nghiệp cung cấp bị sử dụng thực hiện hành vi vi phạm pháp luật về an ninh mạng đã được Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao thuộc Bộ Công an thông báo và có yêu cầu phối hợp, ngăn chặn, điều tra, xử lý bằng văn bản nhưng không chấp hành, chấp hành không đầy đủ hoặc ngăn chặn, cản trở, vô hiệu hóa, làm mất tác dụng của biện pháp bảo vệ an ninh mạng do lực lượng chuyên trách bảo vệ an ninh mạng thực hiện.

Thứ ba, quy định các nội dung liên quan đến nghĩa vụ lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam của doanh nghiệp trong và ngoài nước:

- Hình thức lưu trữ dữ liệu tại Việt Nam do doanh nghiệp quyết định.
- Thời gian lưu trữ bắt đầu từ khi doanh nghiệp nhận được yêu cầu lưu trữ dữ liệu đến khi kết thúc yêu cầu, tối thiểu là 24 tháng.
- Thời gian đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam theo quy định tại Điều 26 Nghị định 53 bắt đầu từ khi doanh nghiệp nhận được yêu

cầu đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam đến khi doanh nghiệp không còn hoạt động tại Việt Nam hoặc dịch vụ được quy định không còn cung cấp tại Việt Nam.

- Trình tự, thủ tục yêu cầu lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện của doanh nghiệp nước ngoài tại Việt Nam:

(i) Bộ trưởng Bộ Công an ra quyết định yêu cầu lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam.

(ii) Cục An ninh mạng và phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao thuộc Bộ Công an thông báo, hướng dẫn, theo dõi, giám sát, đôn đốc doanh nghiệp thực hiện yêu cầu lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam.

(iii) Trong thời hạn 12 tháng kể từ ngày Bộ trưởng Bộ Công an ra quyết định, các doanh nghiệp nước ngoài phải hoàn thành lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Việc ban hành Nghị định 53 nhằm hướng dẫn cụ thể hơn về nghĩa vụ lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam được quy định tại Luật An ninh mạng 2018. Nghị định 53 có hiệu lực kể từ ngày 01/10/2022. Doanh nghiệp cần cập nhật và nghiên cứu các quy định của Nghị định này để xác định phạm vi dịch vụ của doanh nghiệp có thuộc các trường hợp cần lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam hay không, từ đó xây dựng kế hoạch lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam phù hợp; đồng thời thực hiện các trách nhiệm về bảo đảm an ninh thông tin trên không gian mạng như quy định tại khoản 2, Điều 26 của Luật An ninh mạng 2018, đảm bảo tuân thủ nghĩa vụ pháp luật quy định. Cũng cần lưu ý rằng, theo Dự thảo Nghị định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh mạng thì hành vi "Không lưu trữ dữ liệu, đặt chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam theo quy định tại khoản 3 Điều 26 Luật An ninh mạng" có thể bị xử phạt từ 80 đến 100 triệu đồng, và tước quyền sử dụng Giấy phép kinh doanh tại thị trường Việt Nam.